

7Н/1 204415
(1038)

Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь

Установа адукацыі
«Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт
імя Максіма Танка»

Н. У. Чайка

**ТЫПАЛОГІЯ ЭЛІПСІСА
У СІНТАКСІЧНАЙ СІСТЭМЕ
БЕЛАРУСКАЙ МОВЫ**

Манаграфія

Мінск
2012

Нацыянальная
бібліятэка
Беларусі

ЗМЕСТ

Дадатак А. Кампаненты семантычнай структуры канструкцый з эліпсісам дзеяслова.....	3
Дадатак Б. Прадуктыўнасць мадэлей канструкцый з эліпсісам дзеяслова	9
Б.1. Дынамічна-лакатыўны тып.....	10
Б.2. Экзістэнцыяльна-лакатыўны тып.....	22
Б.3. Акцыянальныя тыпы	26
Б.4. Лакатыўна-пацыентыўны тып.....	37
Б.5. Акцыянальна-дэлібератыўны тып.....	41
Б.6. Статальны тып.....	45
Б.7. Экзістэнцыяльна-тэмпаральны тып	47
Б.8. Рэляцыйны тып	49
Дадатак В. Частотнасць структурных тыпаў канструкцый з эліпсісам дзеяслова	51
В.1. Поліпрэдыкатыўны тып.....	52
В.2. Звышфразавы тып: самастойныя сінтаксічныя адзінкі ў структуры звышфразовага адзінства	63
В.3. Звышфразавы тып: эліптычныя і парцэляваныя канструкцыі ў структуры звышфразовага адзінства.....	76
В.4. Ускладнена-паратаксічны тып	84
В.5. Ускладнена-паўпрэдыкатыўны тып	89
<i>В.5.1. Эліптычныя канструкцыі з адасобленымі азначэннямі.....</i>	<i>89</i>
<i>В.5.2. Эліптычныя канструкцыі з адасобленымі акалічнасцямі .....</i>	<i>91</i>
В.6. Ускладнена-парэўнальны тып.....	94
В.7. Ускладнена-далучальны тып.....	96
В.8. Ускладнена-паратаксічны тып	98
<i>В.8.1. Ускладнена-інтрадуктыўны тып (з устаўнымі канструкцыямі) .....</i>	<i>98</i>
<i>В.8.2. Ускладнена-інтрадуктыўны тып (са звароткамі).....</i>	<i>101</i>
Дадатак Г. Кампенсаторныя семантычныя кампаненты ў канструкцыях з эліпсісам дзеяслова	103
Г.1. Дынамічна-лакатыўны тып.....	104
Г.2. Акцыянальныя тыпы	110
Г.3. Лакатыўна-пацыентыўны тып.....	120
Г.4. Акцыянальна-дэлібератыўны тып.....	122
Г.5. Экзістэнцыяльна-лакатыўны тып.....	125
Г.6. Статальны тып.....	128
Г.7. Экзістэнцыяльна-тэмпаральны тып	130
Г.8. Рэляцыйны тып	132

Дадатак Д. Функцыянаванне канструкцый з эліпсісам дзеяслова	134
Д.1. Выражэнне прэдыкатыўных катэгорый у канструкцыях з эліпсісам дзеяслова	135
<i>Д.1.1. Выражэнне катэгорыі тэмпаральнасці .....</i>	<i>135</i>
<i>Д.1.2. Выражэнне катэгорыі мадальнасці .....</i>	<i>142</i>
<i>Д.1.3. Выражэнне катэгорыі персанальнасці .....</i>	<i>149</i>
Д.2. Канструкцыйная поліфункцыянальнасць сінтаксем у парадыгме структурна-сінтаксічных мадыфікацый.....	155
<i>Д.2.1. Канструкцыйна-трансфармацыйныя фактары поліфункцыянальнасці сінтаксем .....</i>	<i>155</i>
<i>Д.2.2. Канструкцыйна-катэгарыяльныя фактары поліфункцыянальнасці сінтаксем .....</i>	<i>166</i>
<i>Д.2.3. Логіка-семантычныя фактары поліфункцыянальнасці сінтаксем..</i>	<i>174</i>
Дадатак Е. Акт аб укараненні.....	177

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Г.3. ЛАКАТЫЎНА-ПАЦЬЕНТЫЎНЫ ТЫП

РЕПОЗИТОРИЙ БҒДҮ

Агульная семантыка	Паказчык семантыкі (кампанент семантычнай структуры)	Спосаб выражэння і форма	Агульная колькасць адзінак	Працэнтныя суадносіны	Прыклады
Перамяшчэнне ў прасторы, суадноснае з уздзеяннем суб'екта на адушаўлены аб'ект	Пацыенс	Займеннік В. скл. адз. ліку	271	59 %	– <i>Сушчэня, ты мяне ў Зуброўку, – скрыгаючы ад болю зубамі, сказаў Бураў</i> (В. Быкаў)
		Займеннік В. скл. мн. ліку	132	29 %	– <i>Гэты нас – на могілкі, – цённуў плячыма Зыць.</i> – <i>А можа – у кар'ер</i> (В. Быкаў)
		Назоўнік В. скл. адз. ліку	53	12 %	– <i>На покуць трэба юбілярку!</i> – <i>напомніў Лёкса Тамашу</i> (Н. Гілевіч)
Усяго			456	76 %	
Перамяшчэнне ў прасторы неадушаўленага аб'екта	Аб'ект (аб'ектыў)	Назоўнік В. скл. адз. ліку	47	44 %	<i>На сметнік – хлеб! Духмяны! Смачны! // Гэта ў нас, дзе сам народ – // Гаспадар, і распарадчык // Усіх багаццяў і даброт</i> (Н. Гілевіч)
		Назоўнік В. скл. мн. ліку	59	56 %	<i>Убегла ў пакой. Кнігі, сшыткі са стала – на падаконнік. Стол – ад сцяны. На стол – чысты настольнік</i> (І. Мележ)
	Усяго			106	18 %
Элімінатыў		Назоўнік В. скл. адз. ліку	27	77 %	<i>Ты граматы лепш – у печ. Гэта не забаўка</i> (В. Быкаў)
		Назоўнік В. скл. мн. ліку	8	23 %	<i>Літаратура была прачытана. І Андрэй кнігі – у бібліятэку</i> (В. Хомчанка)
Усяго			35	6 %	
Усяго ілюстрацыйнага матэрыялу			597	100 %	